

Finanšu ministrs Jānis Reirs iesniedz valdībā Stabilitātes programmu 2022.–2025. gadam

Publicēts: 12.04.2022.

[Budžets](#)

[Jaunami](#)

Otrdien, 12. aprīlī, Ministru kabinets apstiprināja finanšu ministra iesniegto Latvijas Stabilitātes programmu 2022. – 2025. gadam. Latvijas Stabilitātes programma ir viens no elementiem ikgadējā valsts budžeta likumprojekta un vidēja termiņa budžeta ietvara likumprojekta sagatavošanas ciklā, un tā ietver makroekonomisko rādītāju prognozes 2022., 2023., 2024. un 2025. gadam, fiskālās prognozes un vispārējās valdības budžeta bilances mērķus.

Stabilitātes programmā ir iekļauti divi scenāriji – pirms Krievijas iebrukuma Ukrainā sagatavotais februāra scenārijs un atjaunotais marta scenārijs, kurā tiek ņemta vērā kara ietekme.

99 *Finanšu ministrs Jānis Reirs: "Stabilitātes programma ir esošās situācijas foto uzņēmums, jeb fiskālais ietvars 2023. - 2025. gada periodam. Lēmumi par fiskālās telpas aizpildīšanu tiks pieņemti, strādājot pie 2023. gada budžeta. 2023. gadā būs gatavi, ja nepieciešams, fiskāli reaģēt uz aktuālo situāciju, izaicinājumiem enerģijas jomā un cīņu ar Covid-19 pandēmijas atgriešanos. Tāpat, fiskālā stratēģija nodrošina iespēju operatīvi lemt par finansējuma piešķiršanu aizsardzības un iekšējās drošības investīciju vajadzībām. Katrs izdevums ir ļoti rūpīgi jāizvērtē, un drošība šobrīd ir prioritāte, - ja būs drošība, tad būs arī investīcijas un ekonomikas izaugsme."*

Pēc 3,8% krituma 2020. gadā Covid-19 krīzes dēļ, Latvijas ekonomika 2021. gadā strauji atguvās, un salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu iekšzemes kopprodukts (IKP) palielinājās par 4,8%. Jānorāda, ka valsts atbalsta apjoms Covid-19 seku mazināšanai 2020. gadā bija 1,3 miljardi eiro jeb 4,3% no IKP, bet 2021. gadā atbalsta apmērs sasniedza jau 2,3 miljardus eiro jeb 6,9% no IKP, nodrošinot ievērojamu atbalstu gan uzņēmumiem, gan strādājošajiem. Pateicoties gan valsts atbalstam, gan uzņēmumiem arvien veiksmīgāk pielāgojoties darbībai krīzes apstākļos, 2021. gada otrajā ceturksnī Latvijas ekonomika jau atgriezās pirmskrīzes, 2019. gada ceturta ceturkšņa, līmenī.

Atbilstoši marta scenārijam IKP šogad pieaugs par 2,1%, ekonomikas izaugsmei pātrinoties līdz 2,5% 2023. gadā, kas ir attiecīgi par 1,9 un 1,4 procentpunktiem zemāk nekā prognozēts februāra scenārijā. Savukārt 2024. un 2025. gadā IKP pieaugums prognozēts attiecīgi 3,3% un 3,4% apmērā. Attiecīgi marta scenārijā tiek prognozēts, ka patēriņa cenu pieaugums 2022. gadā sasnies 8,5%, ko galvenokārt ietekmēs energoresursu un pārtikas cenu pieaugums. Patēriņa cenu spiediens būs vērojams arī pārējās preču un pakalpojumu grupās. Jāņem vērā, ka Krievijas agresija Ukrainā un kara iespējamā eskalācija, kā arī sankciju noteikšana pret Krieviju, it īpaši enerģētikas jomā, varētu vēl vairāk palielināt patēriņa cenu kāpumu Eiropā, tostarp arī Latvijā.

Atbilstoši FM novērtējumam vispārējās valdības budžeta deficīts 2021. gadā ir 7,2% no IKP, kas par 2,1 procentu ir mazāk, nekā tika prognozēts 2021. gada rudenī. Šogad pie nemainīgas politikas tas samazināsies līdz 6,5% no IKP, bet turpmākajos gados samazināsies straujāk un 2023.-2025. gada periodā attiecīgi būs 2,4% no IKP, 1,8% no IKP un 0,9% no IKP apmērā.

Stabilitātes programmas fiskālā stratēģija paredz vispārējās valdības strukturālā deficīta pakāpenisku ikgadēju samazināšanu no 0,5% līdz 1% no IKP. Covid -19 krīzes mazināšanas pasākumi, enerģijas sadārdzinājuma kompensācijas pasākumi un aizsardzības un iekšējās drošības investīciju pieaugums fiskālajā stratēģijā tiek uzskatīti par vienreizējiem pasākumiem un tiek izslēgti no vispārējās valdības budžeta strukturālās bilances.

No fiskālās stratēģijas izrietošais vispārējās valdības budžeta deficīts 2023.-2025. gada periodā tiek prognozēts attiecīgi 2,8% no IKP, 2,3% no IKP un 1,7% no IKP apmērā un fiskālā telpa 0,4% no IKP apmērā, neskaitot vienreizējos pasākumus.

Aizsardzības finansējuma pieaugums līdz 2,5% no IKP 2025. gadā ir iekļauts Stabilitātes programmas nemainīgas politikas scenārijā.

Izstrādājot valsts budžeta likumprojektu un vidēja termiņa budžeta ietvara likumprojektu, augustā Ministru kabinetā tiks atkārtoti izskatītas aktualizētas makroekonomiskās un budžeta prognozes, precizētie budžeta bilances mērķi un fiskālās telpas aprēķins.

Visas ES valstis katru gadu aprīlī iesniedz Eiropas Komisijai (EK) sagatavotās Stabilitātes vai Konverģences programmas, kurās tiek sniegtas makroekonomiskās un budžeta prognozes turpmākajiem gadiem. Uz šo dokumentu pamata EK vērtē valstu publisko finanšu stāvokli un atbilstību ES fiskālās disciplīnas nosacījumiem un izstrādā specifiskas rekomendācijas, kuras dalībvalstīm ir jāņem vērā, izstrādājot nacionālos budžetus.

Latvijas Stabilitātes programma 2022.-2025.gadam pieejama [MK mājaslapā](#).

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/finansu-ministrs-janis-reirs-iesniedz-valdiba-stabilitates-programmu-2022-2025-gadam>